

Forslag om adgang til kontakt mellom barnet og biologiske foreldre etter adopsjon etter barnevernloven og forslag til endring i adopsjonsloven om anerkjennelse av adopsjoner på grunnlag av statsborgerskap

- Høringsuttalelse fra Barne-, ungdoms- og familieetaten,
region Midt-Norge

1. Forslag om adgang til kontakt mellom barnet og biologiske foreldre etter adopsjon etter barnevernloven

5.2 Bør det åpnes opp for kontakt etter gjennomført adopsjon etter barnevernloven?

Departementet foreslår i høringsnotatet punkt. 5.4 å innføre en adgang til rett til kontakt mellom barnet og de biologiske foreldrene etter en adopsjon etter *barnevernloven* § 4-20.

Barne-, ungdoms- og familieetaten, region Midt stiller seg i utgangspunktet positiv til å åpne for noe kontakt mellom barn og foreldre i enkelte av disse sakene. Forskning viser at det går bedre med barn som er adoptert enn fosterbarn. En mulighet for kontakt etter adopsjon kan gjøre at det blir lettere å gå inn for adopsjon etter barnevernloven § 4-20 enn hva praksis er pr. i dag, i det fordelene med adopsjon ikke i like stor grad vil måtte avveies mot fordelene ved samvær med biologisk opphav. Vi forstår departementet dit hen at lovforslaget kun knytter seg til begrenset kontakt i spesielle tilfeller der alternativet vil være at adopsjon ikke vil bli gjennomført. Vi legger derfor til grunn at dette kun vil gjelde et fåtall av sakene. Vi mener at det er positivt for barnet å kjenne til sitt opphav. Samtidig det er viktig at hensynet til barnets beste er styrende i vurderingene. Vi mener derfor at omfanget av kontakten bør vurderes nøye og at det må sikres at kontakten ikke utsetter barnet for unødig stress. Kontakt etter gjennomført adopsjon bør etter vårt syn ikke gjennomføres i de tilfeller hvor dette kan medføre konflikter mellom biologiske foreldre og adoptivforeldrene vedrørende samværet.

5.3 Hvordan kan kontakt nærmere gjennomføres?

5.3.1 Hvilke personer skal barnet sikres kontakt med og hva skal kontakten bestå av?

Departementet ber særskilt om høringsinstansenes syn på spørsmålet om hvilken personkrets det skal åpnes for samvær med, og hvilken type kontakt det skal åpnes for.

Region Midt-Norge har vært i tvil om hvorvidt lovendringen også bør omfatte andre enn biologiske foreldre. Utgangspunktet for bruk av barnevernloven § 4-20 er bl.a. at foreldrene på sikt ikke vil kunne gi barnet forsvarlig omsorg. Dette tilsier at foreldrene i disse sakene ofte har en dårlig fungeringsevne. I enkelte saker kan det derfor være like betydningsfullt for barnet å ha noe kontakt med andre medlemmer i familien. Vi tenker da særlig på barnets besteforeldre og i noen tilfeller også biologiske søsken. Utfordringen med en for vid personkrets vil imidlertid være at lovendringen blir mer vidtrekkende enn tilsiktet, og at belastningen for barnet øker ved at det bringer flere aktuelle parter inn i saken.

Hva gjelder spørsmålet om hvorvidt kontakten bør avgrenses til en rett til samvær, og ikke telefonkontakt og brevkontakt er regionen enig i departementets vurdering av at kontakten bør være trygg og forutsigbar for barnet og adoptivforeldrene. Selv om en evt. telefon- og brevkontakt, samt annen elektronisk kontakt mellom barnet og biologisk opphav vanskelig kan hindres fullt ut, mener vi at en rettslig beskyttelse av slik kontakt lettere kan skape konflikter og ha uheldig innvirkning på barnet. For de minste barna, vil direktekontakt med foreldrene være det som kan gjenspeile minner om hvem de er, mens brev- og telefonkontakt blir for diffust og vanskelig. Vi vektlegger videre at formålet bak et samvær etter lovforslaget er et ønske om at

barnet skal ha kjennskap til sitt opphav, ikke et ønske om relasjonsbygging og tilknytning. Vi konkluderer derfor med at kontakten bør begrenses til fysiske samvær. Vi er videre enige med departementet i at antallet samvær bør begrenses til noen ytterst få per år.

Barne-, ungdoms- og familieetaten, region Midt-Norge har ingen vesentlige kommentarer til de øvrige punktene under høringsnotatets punkt. 5.

6. Forslag til endringer i adopsjonsloven om anerkjennelse av adopsjoner på grunnlag av statsborgerskap

Departementet foreslår i høringsnotatet punkt 8 en innstramming i reglene om automatisk anerkjennelse av adopsjoner gjennomført i adoptivforeldrenes statsborgerland, i de tilfellene adoptivforeldrene er bosatt i Norge.

Hensynet til barnets beste skal være avgjørende i alle adopsjonssaker. Det er derfor viktig at alle saker behandles likt - både de som søkes gjennom, og utenom adopsjonsforening. Ved at adopsjoner som gjennomføres i adoptantens statsborgerland ikke blir automatisk gyldig i Norge dersom de var bosatt her på det tidspunkt adopsjonen ble påbegynt, sikres norske myndigheter nødvendig kontroll med sakene. Videre vil dette sikre barnet en vurdering av adoptantenes egnethet. Barne-, ungdoms- og familieetaten, region Midt-Norge støtter lovforslaget.

Vi har ingen øvrige kommentarer til departementets vurderinger i høringsnotatets punkt. 8.